

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ EKONOMIKY

Město Hlučín a významní aktéři jeho rozvoje

The Town of Hlučín and Important Actors of Its Development

Student: Tereza Poláková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Sucháček, Ph.D

Úvod	3
1 Vliv aktérů veřejného a soukromého sektoru na místní rozvoj	4
1.1 Veřejný sektor	4
1.1.1 Veřejná správa	5
1.2 Soukromý sektor	10
1.3 Přibližování veřejného a soukromého sektoru	11
1.3.1 Od fordismu k postfordismu	11
1.3.2 PPP – partnerství veřejného a soukromého sektoru	15
2. Profil města Hlučína	17
2.1 Historie a současnost města	17
2.2 Obyvatelstvo	18
2.3 Ekonomický pohled na Hlučín	21
2.4 Správní uspořádání města	25
2.4.1 Správní uspořádání města	25
2.5 Strategický plán rozvoje města	26
2.6 Ostatní charakteristiky města Hlučína	28
2.6.1 Významné osobnosti narozené v Hlučíně	28
2.6.2 Rekreační a turistické možnosti Hlučína	29
2.6.3 Kulturní památky Hlučína	29
3 Přínos vybraných aktérů pro rozvoj města	31
3.1 Dětský Ranč Hlučín – občanské sdružení	31
3.2 Autocentrála Hlučín	32
3.3 Sportovně rekreační areál Hlučín	33
3.3 Další aktéři rozvoje města Hlučína	34
3.3.1 Základní škola Hlučín Hornická	34
3.3.2 Areál čs opevnění Hlučín – Darkovičky	35
3.3.3 FC Hlučín	36
3.3.4 Marius Pedersen – svoz odpadu	36
Seznam odborné literatury:	42

Úvod

Město Hlučín má bohatou a pohnutou historii, která sahá až do roku 1256. Jeho vývoj v současné době je významně ovlivněn blízkostí města Ostravy, které je pro mnoho občanů Hlučína místem, kam dojíždějí za prací. Pro obyvatele Ostravy zase Hlučín tvoří odpočinkovou zónu.

Město Hlučín jsem si pro svou práci vybrala ze dvou důvodů: zaprvé, protože tady odmalička bydlím, a za druhé protože v poslední době nabývá na významu. Ten vzrůstá zejména díky poloze města nedaleko Ostravy, kdy lidé z Ostravy se v Hlučíně můžou rekreovat a naopak lidé z Hlučína nacházejí v Ostravě místo svého zaměstnání a nákupů.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat město Hlučín se zaměřením na významné aktéry jeho rozvoje. Dále zde bude diskutován způsob, jakým daní aktéři město ovlivňují a jak tyto aktéry zpětně ovlivňuje prostředí, ve kterém působí.

V první kapitole se budeme zabývat tématem partnerství soukromého a veřejného sektoru. Zde budou také uvedeny definice soukromého a veřejného sektoru, zaměříme se také na způsob, jakým se tyto sektory navzájem ovlivňují a stále více se prolínají.

V následující kapitole bude město Hlučín zkoumáno z pohledu obyvatelstva, hospodářství, správního uspořádání a dalších charakteristik.

V poslední kapitole budou uvedeni konkrétní aktéři rozvoje města Hlučína. Uvedeme způsoby, jakými město ovlivňují a jak působí na jeho rozvoj.

1 Vliv aktérů veřejného a soukromého sektoru na místní rozvoj

1.1 Veřejný sektor

V současné době není upřednostňována žádná ze známých definic veřejného sektoru. Nejčastěji se však používá definice z hlediska financování. Podle tohoto kritéria jsou do veřejného sektoru zařazeny ty subjekty, které jsou zcela nebo zčásti financovány prostřednictvím veřejných rozpočtů. Vymezovacím znakem veřejného sektoru je tedy financování z veřejných prostředků. Tato finanční účast může být realizována přímým napojením na veřejný rozpočet anebo poskytnutím dotací a subvencí samostatným ekonomickým subjektům. Aby mohla být organizace zařazena do veřejného sektoru z hlediska financování, musí podíl veřejných zdrojů přesahovat polovinu jejích celkových příjmů. Další možné definice jsou řízeny například kritériem vlastnictví. Definovat organizaci tím, že veškerý její majetek je ve státním vlastnictví, není zcela přesné. Některé činnosti veřejného sektoru totiž mohou zajišťovat subjekty, které jsou ve vlastnictví krajů nebo obcí, nebo také instituce pověřené těmito činnostmi na základě příspěvků, grantů a podobně. Při vymezení pojmu *veřejný sektor* je důležitý historický vývoj, který ovlivnil definici z pohledu vlastnictví.

Veřejný sektor zaměstnává významnou část průběžného obyvatelstva v produktivním věku a přispívá tak ke zvyšování zaměstnanosti. Peková (1999) definuje veřejný sektor takto:

Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, která:

- Zabezpečuje veřejné statky kolektivní spotřeby pro obyvatelstvo na neziskovém principu,
- Je proto financována z finančních prostředků soustředěných v rozpočtové soustavě a zejména v soustavě veřejných rozpočtů,
- Je řízena veřejnou správou (a to státní správou a územní samosprávou), která je zároveň rezortem veřejného sektoru,
- Rozhoduje veřejnou volbou o rozsahu produkce statků a služeb smíšeného (polotržního) charakteru,
- Podléhá veřejné kontrole ze strany občanů, resp. jejich volených zástupců.

V souvislosti s dosavadním stavem poznání v současné době v ČR dochází postupně k tomu, že do veřejného sektoru řadíme ty části národního hospodářství, které vlastní a řídí veřejná správa:

- justice,

- policie,
- armáda,
- veřejná správa,

a nebo jsou hrazeny zcela, příp. více než 50 % z veřejných financí. Patří sem zejména:

- školství,
- věda a výzkum,
- kultura, tělesná kultura a sport,
- zdravotnictví,
- sociální služby,
- veřejná doprava a spoje,
- ochrana a péče o životní prostředí,
- energetické a vodní hospodářství,
- bydlení, zejména sociální,
- zemědělství a lesnictví.

Důležitou součástí veřejného sektoru je veřejná správa, která se skládá ze státní správy a samosprávy. /2/

1.1.1 Veřejná správa

Vzhledem k tomu, že existuje jak veřejné, tak i soukromé, což je charakteristické pro moderní demokratické společnosti, je veřejná správa nesporně součástí veřejné sféry. Patří do ní jak vlastnický (je ve vlastnictví veřejnoprávních korporací – státu, obec a podobně), tak organizačně-právní (je tvořena institucemi fungujícími na bázi veřejného práva). Vlastnickými vztahy, způsobem financování a charakterem produkce je podobná například sociálnímu zabezpečení, armádě, veřejnému školství, kultuře, a podobně.

Spolu s nimi vytváří tzv. veřejný sektor (je tedy institucionalizovaná, netržní a veřejná). Je jeho součástí, dokonce typickou součástí.

Na druhé straně má ale i *veřejná správa* zcela specifické postavení, a to i v rámci veřejného sektoru: nejenže řídí celý veřejný sektor, ale zároveň reguluje celou ekonomiku, a dokonce příslušným způsobem (podle typu státu) celou společnost, a to i ve věcech neekonomických. V tomto smyslu stojí veřejná správa nad všemi ostatními správními odvětvími a sektory a vytváří páteř řídicího systému celého společenství, zformovaného ve stát.

Veřejnou správu řadíme do systému řízení společnosti jako jeho třetí rovinu. Jejím charakteristickým rysem ne totální (plná, úplná) institucionalizace. Veřejná správa je tedy předně soustavnou institucí, naplňující pojem *stát* v jeho nejširším smyslu (tedy vlastní stát a další veřejnoprávní korporace podílející se na řízení státu, včetně orgánů územní a zájmové, resp. stavovské samosprávy).

Zjednodušeně si tedy můžeme veřejnou správu popsat jako soustavu institucí. To je důsledkem faktu, že veřejná správa nakládá s mocí. Proto musí být její pravomoci svěřeny jen k tomuto účelu oficiálně ustaveným orgánům, úřadům a podobně. Tím se veřejná správa odlišuje od velké části veřejného sektoru, kde mohou být různé potřeby (například péče o zdraví, vzdělávání, péče o sociálně potřebné) zabezpečovány i zcela neformálně, spontánně. Každou instituci veřejná správa může dále rozložit na její jednotlivé organizační součásti a následně na jednotlivá funkční místa.

Veřejná správa v užším pojetí je rozlišena na státní správu a samosprávu, samospráva se dále dělí na územní a zájmovou./2/

1.1.1.1 Státní správa

Státní správa je veřejnou správou uskutečňovanou státem. Každý stát má určité důležité znaky, které ho charakterizují. Jsou to především jasně vymezené hranice území, stálé obyvatelstvo, vláda a systém veřejné správy a moci, vlastní způsob organizace ekonomiky, vlastní komunikační systém, suverenita a mezinárodní uznání. Jednou z nutných součástí každého státu je tedy veřejná správa. Při výkonu státní správy dochází k uskutečňování vztahů mezi určitým subjektem a objektem, přičemž subjektem státní správy je samotný stát. Ten je představován orgány státní správy, které jednají jménem státu a v jeho zájmu. Prostřednictvím státní správy je realizována státní politika, která se řídí zájmy a vůlí státu a zaměřuje se na objekty, které jsou nuceny vzít na vědomí státní orgány a podřídit se jejich působení.

V činnosti státní správy se vyskytují řídicí a regulační prvky. Řídicí prvky zajišťují cílenou akvizici činnosti konkrétních jednotek k dosažení stanovených cílů. Regulační prvky se zase starají o cílenou stabilizaci chování těchto jednotek. Objekty státní správy jsou obecně představovány nezávislými jednotkami (firmami, občany). Tyto jednotky nejsou součástí státní správy a stávají se objektem politiky a působení orgánů státní správy.

/5/

1.1.1.2 Samospráva

Podstatou samosprávy je rozptýl státní moci. Tato difúze ovšem není samouúčelná. Vyplývá z existence dílčích částí společnosti, jenž mají své specifické zájmy. Samospráva má hluboké historické kořeny, ale větší význam získala až během formování občanské společnosti ve velkých, centralisticky řízených státech.

Dnes je samospráva nepostradatelnou součástí mechanismu státu ve všech reálných demokraciích. Moderní systémy samosprávy jsou založeny na principu subsidiarity, to je přenesení rozhodovací pravomoci na úroveň nejbližší vlastnímu procesu, například rozhodování o místních věcech v místních orgánech, o profesních záležitostech v komorách atd.

Samospráva může mít různé podoby, nejběžnější jsou samosprávy založené na územním principu (občanské), opírající se o společné zájmy obyvatel určitého území, a samosprávy stavovské, případně profesní.

Územní samospráva je především vyjádřením existence územních společenství – souborů lidí, kteří obývají určitá území a kteří jsou nositeli parciálních zájmů. V různých zákonech máme u nás vedle samosprávy organizované na územním principu zakotveny i jiné formy samosprávných aktivit. Obvykle se označují pojmem *zájmová samospráva*. Představují určitý možný směr přenosu funkcí státu na nestátní veřejnoprávní korporace a instituce. Také smyslem těchto aktivit je naplňovat veřejné zájmy a dosahovat vyšší angažovanosti občanů v řízení věcí veřejných, a to účinnějšími formami, než výkonem státní správy klasickou cestou fungování státních orgánů.

První skupinu takových samosprávných aktivit tvoří *profesní (stavovské) komory*. Jde o 11 institucí (komoru lékařů, stomatologů, veterinárních lékařů, lékárníků, architektů, autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, auditorů, daňových poradců, advokátů, notářů a exekutorskou komoru), zřízených zákonem, majících charakter samostatných právnických osob – samosprávných stavovských (profesních) organizací, spravujících vlastní majetek a hospodářících podle vlastního rozpočtu.

Pro nižší školství jsou svého druhu samosprávnými orgány rady školy, zřízené při většině základních a středních škol. Vysoké školy a fakulty zřizují tzv. akademické senáty. Akademické senáty školy zřizuje fakulty, schvaluje statut vysoké školy a fakult, schvaluje rozdělení finančních prostředků, navrhuje kandidáty do funkce rektora a dalších, volí děkany, schvalují rozdělení prostředků na katedry, studijní programy a podobně.

Specifický samosprávný systém má také akademie věd ČR./2/

1.1.1.3 Princip subsidiarity ve veřejné správě

Místní správa vyjadřuje správu vykonávanou v té nejnižší úrovni, to je na úrovni, která působí co nejbližší občanům. Právě v blízkosti občanů spočívá hlavní výhoda místní správy – veřejná správa by obecně jako činnost měla být především službou občanům, a tu nelze vykonávat k jejich spokojenosti, ani podle jejich představ, jestliže se nepřenesou z centra na úroveň nižší, tj. do obcí, popřípadě krajů. S touto problematikou také úzce souvisí zásada subsidiarity ve veřejné správě, vyjádřená i v mezinárodních dokumentech, jenž upřednostňuje správu nižších územních celků před správou celky vyššími a územně rozsáhlejšími. Zásada subsidiarity je však do jisté míry omezována z hlediska účelnosti a hospodárnosti. Tato hlediska je sice nutné respektovat, ať už správu vykonává kterýkoliv subjekt. V případě, že je správou pověřen jiný než nejnižší stupeň správy, platí tato povinnost několikanásobně.

Subsidiarita se stala v teorii veřejné správy velmi frekventovaným pojmem v souvislosti s posilováním role samosprávy v rámci vývoje moderního evropského státu ve druhé polovině 20. století. Subsidiarita předpokládá, že je vhodné přenést určité funkce centrálních orgánů státu na nižší útvary, či dokonce mimo oblast veřejné správy do soukromé správy, pokud je mohou nové složky zajišťovat v lepší či alespoň přibližně stejné kvalitě jako orgány, které je dosud zajišťovaly. Veřejnou moc má tedy vždy zastupovat prvek nejbližší občanovi.

Hledání subsidiarity ve veřejné správě je trvalý proces, který jen zdánlivě vede k oslabování centrálních orgánů. Ve skutečnosti dochází k neustálému růstu činností veřejné správy, stále nové oblasti života společnosti jsou upravovány právem a tak ovlivňovány veřejnou mocí.

Teoretické hledání možností subsidiarity v daném čase v konkrétním státě je spíše odbornou záležitostí, zatímco její naplňování prostřednictvím posilování samosprávy nebo decentralizací státní správy je otázkou politické volby. Ta také určuje, do jaké míry bude možnost přenesení činnosti z centra realizována v praxi. /3/

1.1.1.4 Územní samospráva

Územní samospráva představuje veřejnou správu, která je uskutečňována jinými veřejnoprávními subjekty než státem, a sice veřejnoprávními korporacemi. Její činnost je založena na partnerském vztahu mezi státem a veřejnoprávními korporacemi a je odvozována právě od autonomního postavení veřejnoprávních korporací. Představuje

decentralizované výkonné působení a ovlivňování společenského života prostředky nestátní povahy.

Její historické kořeny sahají do samosprávy středověkých evropských měst a středověkých cechovních korporací. Jako systém se ovšem zformovala v souvislosti s celkovou demokratizací veřejné správy a celé společnosti až v devatenáctém století a k dalšímu prohlubování její demokratické podstaty došlo v průběhu dvacátého století.

Pod pojmem samospráva máme tudíž na mysli výkon vymezených úkolů správy státu samosprávnými veřejnoprávními subjekty, které stát k tomu aprobuje. Zahrnuje takovou oblast veřejné správy, která je v souladu s příslušnými zákony svěřována subjektům, jichž se bezprostředně týká. Jejím základem je obec jako komunita lidských jedinců. Jako takovou je možno samosprávou charakterizovat jako onu oblast veřejné správy, která je zaměřena sama na sebe, na řešení svých vlastních záležitostí.

Od státní správy se samospráva odlišuje metodami a formami působení na spravované subjekty. Uplatňují se v ní prostředky, které nemají státně mocenskou povahu. Na základě nastíněných skutečností lze poslání územní samosprávy charakterizovat jako realizaci vlastní samosprávné moci. Ta v sobě jednak zahrnuje prvotní pravomoc rozhodovat v samosprávných otázkách (tj. takových, do nichž je orgánům státní správy zapovězeno zasahovat), jednak samostatným výkon zákonů státu právě v podmínkách působnosti samosprávných orgánů. Svou samosprávnou výkonnou pravomoc uskutečňuje prostřednictvím vydávání vlastních právních aktů, vyhlášek a nařízení. K výkonu samosprávné činnosti obec a vyšší samosprávné jednotky zřizují vlastní samosprávné orgány. Ty vyskytují nikoliv jménem státu a z jeho vůle, nýbrž jménem a z vůle samosprávných společenství, jež respektují.

Územní samospráva ve své působnosti obstarává především:

- bytovou výstavu,
- územní plánování,
- protipožární ochranu,
- zdravotní a sociální péči,
- ochranu životního prostředí,
- komunální infrastrukturu,
- hospodaření s komunálním odpadem.

Zapojují se skupiny místních aktérů:

- občané jako jednotlivci,
- neziskový sektor včetně odborů, politických stran a obecních organizací,

- podnikatelský sektor,
- sdělovací prostředky,
- vyšší správní úroveň,
- místní správní orgány.

Místní správa je odpovědna za:

- fyzické územní plánování, včetně stavebních a rozvojových povolení,
- péči o veřejné zdraví,
- sběr a likvidace odpadu,
- parky a volná prostranství,
- rekreační vybavení, sportovní zařízení, knihoven, muzeí a dalších kulturních aktivit,
- veřejnou dopravu,
- sociální služby.

/3/

1.2 Soukromý sektor

Soukromý sektor je součástí národního hospodářství. Dělíme ho na *soukromý ziskový (tržní) sektor*, *soukromý neziskový (netržní) sektor* a na *sektor domácností*.

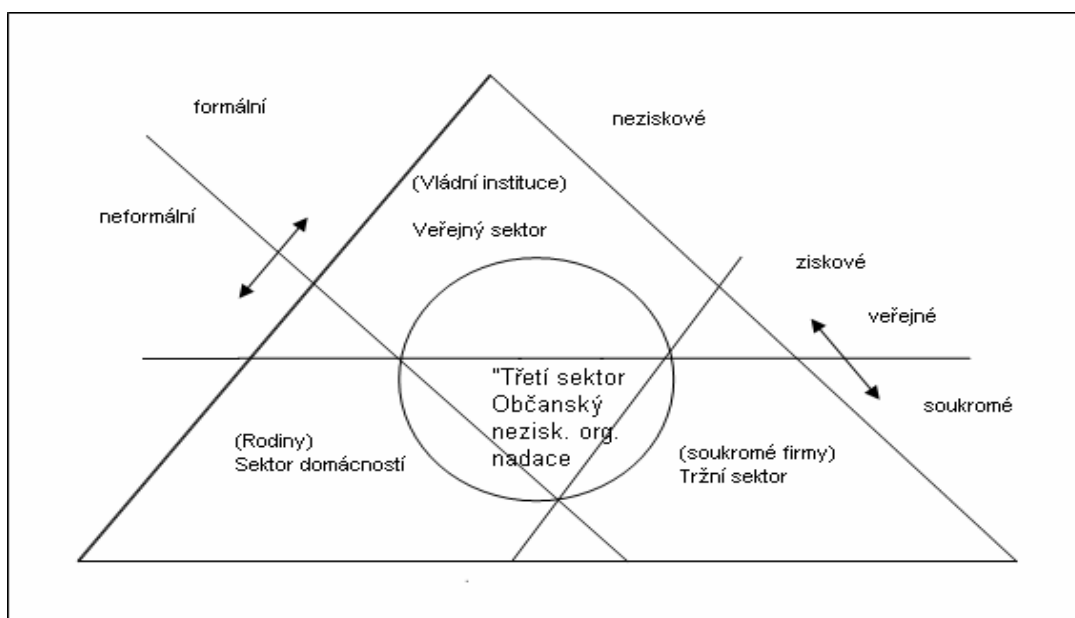
Soukromý sektor je ten, ve kterém je konkrétně definována fyzická nebo soukromá právnická osoba jako konkrétní vlastník, který je z titulu vlastnictví kompetentní o svém vlastnictví rozhodovat, ale také nést důsledky svého rozhodnutí.

Neziskový soukromý sektor je ten, jehož cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Je financován ze soukromých prostředků, tedy z financí soukromých fyzických i právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do konkrétní, předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk. Mohou to být například tyto instituce: občanská sdružení včetně odborů, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, politické strany a hnutí, církve a náboženské společnosti, církevní právnické osoby a mnoho dalších.

Ziskový soukromý sektor je ten, jehož cílem je dosahování zisku. Provoz a obnova je realizována z tržeb za prodané statky a služby na principu nabídky a poptávky za tržní ceny. Do tohoto sektoru patří například akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, družstva, komanditní společnosti, živnostníci a další.

Sektor domácností má v rámci národního hospodářství významnou roli díky svému začlenění do koloběhu finančních toků a vstupem produktů, faktorů a kapitálu na trh.

Následující obrázek č.1.2.1 znázorňuje začlenění soukromého sektoru do národního hospodářství.

Obrázek č.1.2.1 : Rozdělení národního hospodářství.

V uvedeném obrázku 1.2.1 je zachyceno vymezení pole pro sektor formální – neformální, ziskový – neziskový, veřejný – soukromý. Dělicí přímky jsou umístěny tak, že uprostřed trojúhelníku zbývá ještě větší či menší místo, závislé na velikosti krajních sektorů, pro neziskový soukromý sektor, vymezený kružnicí. Tento model ponechává prostory v místech překrývání sfér jednotlivých sektorů k umístění těch organizací, které mají znaky společné pro dva nebo více sektorů. Ty definujeme jako tzv. *smíšené a hraniční organizace*, ve kterých se činnosti a poslání jednotlivých organizací působících ve vymezených sektorech překrývají. /3/

1.3 Přibližování veřejného a soukromého sektoru

1.3.1 Od fordismu k postfordismu

V literatuře byly již mnohokrát popsány hluboké sociální, ekonomické, ale i kulturní změny, které zasáhly především vyspělý svět v šedesátých a sedmdesátých letech dvacátého století. Sociálně-ekonomické interakce se začaly odehrávat na globální úrovni,

živnou půdou globalizace se stal přitom rozvoj technologií znásobený deregulacemi a odbouráváním hranic nejrůznějších druhů Harvey (1989).

Hampl (2001) k těmto změnám uvádí, že došlo k transformaci extenzivní formy prostorových vývojových tendencí k intenzivním. Základním znakem intenzifikačních tendencí je postupné snižování významu kvantitativního růstu (jako růst počtu obyvatel, růst územní koncentrace, růst materiálových vstupů do výroby apod.) a jeho nahrazování růstem kvalitativním (růst významu kontaktů, růst efektivity využívání zdrojů, zkvalitňování organizačních struktur či růst řídicí úlohy center).

Výše zmíněné změny bývají z širšího ekonomického hlediska také popisovány jako přechod z režimu fordismu do režimu postfordismu. Tato transformace celospolečenského charakteru s sebou přinesla mimo jiné také přechod od tradičních „top-down“ přístupů k řízení společnosti a ekonomiky k „bottom up“ koncepcím. Dominantní roli začíná hrát endogenní potenciál, iniciativa místních aktérů či konkurenceschopnost, naopak tradiční státní pomoc a regulace ekonomiky jsou zatlačeny do pozadí. Součástí těchto širokých změn byl i vznik zcela nového fenoménu partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP – veřejno-soukromé partnerství, společenské (veřejné) obstarávání, partnerství pro prosperitu, point ventures, privatizace, aliance).

Z historie jsou známá například partnerství ve formě cechů, svazů nebo spolků. Dnes hovoříme-li o PPP, můžeme se všeobecně ztotožnit s definicí publikovanou v *„Příručce pro vyjednávání o projektech PPP“* a definovat PPP jako *„formu spolupráce nebo společného úsilí mezi veřejným a soukromým sektorem s cílem vyvíjet, budovat, udržovat a financovat infrastrukturní projekty.“* Pojem PPP není až doposud uspokojivě definován. PPP bude v budoucnu sehrávat stále důležitější roli v územním a hospodářském rozvoji a bude se ve stále větší míře stávat účinným nástrojem široce chápané konkurenceschopnosti.

Používá se regulační teorie, která vznikla ve Francii v druhé polovině sedmdesátých let. Základní myšlenkou této teorie je, že v hospodářství a ve společnosti dochází ke krizovým obdobím, ale ta jsou dříve či později překonána adaptací stávajících sociálně-ekonomických a institucionálních forem. Do krize se historické společenské formace dostávají tehdy, když je akumulační režim v rozporu s regulačními systémovými podmínkami, jinými slovy když ekonomika a její chod a politicko-institucionální uspořádání se ocitnou v nerovnováze. Nastolení nové obecné dynamické rovnováhy začíná změnami v režimu akumulace, tedy v ekonomické oblasti Blažek, Uhlíř, (2002).

Tickel a Peck (1992) přitom rozlišují následující základní období kapitalistického rozvoje, daná specifickými akumulacími režimy a systémy sociální regulace:

- extenzivní akumulace při konkurenčním hospodářství trvající od druhé poloviny devatenáctého století do roku 1914,
- intenzivní akumulace při postfordisticko-keynesianské regulaci trvající od konce druhé světové války do roku 1973,
- Nová postfordistická akumulace po roce 1973.

Společensko-ekonomické změny šedesátých a sedmdesátých let dvacátého století bývají zasazeny do širšího rámce transformace vyspělých zemí z režimu fordismu do režimu postfordismu. Od třicátých let dvacátého století, ale zejména po druhé světové válce, se zformoval režim intenzivní akumulace, který našel své vyústění ve formě masové výroby a masové spotřeby. Pro toto společensko-ekonomické paradigma, které se nazývá fordismus, je typických mnoho znaků. Jako nejvýznamnější bývají uváděny tyto skutečnosti:

- modelem organizace práce bylo důsledné oddělení koncepční duševní řídicí práce vedoucích pracovníků od výkonu jednotlivých standardizovaných manuálních pracovních výkonů dělníky,
- akumulací režim umožňoval prostřednictvím neustálého zvyšování produktivity jednak nárůst investic, jednak zvyšování kupní síly námezdně pracujících,
- způsob regulace byl dán zejména způsobem sjednání tarifních mezd a intenzivními přerozdělovacími procesy v tzv. státě blahobytu. Časté byly zásahy státu do ekonomiky formou zvýšení veřejných výdajů krizových období, což bylo dáno převažujícím keynesiánským přístupem k hospodářství.

Především v evropských zemích se vytvořil období fordismu model státu blahobytu, který spravoval rozsáhlou sociální síť a jejím prostřednictvím přerozděloval rozsáhlé finanční prostředky. Tímto byly dány adekvátní sociální a ekonomické rámcové podmínky zajišťující nezbytnou stabilitu fordistické společnosti masové výroby a spotřeby.

V současném územně-hospodářském rozvoji, vycházejícím z neoliberalních, ale také institucionálních přístupů, dominují opatření stimulující lokální iniciativu, a to jak u subjektů soukromého sektoru, tak v případě subjektu veřejného sektoru. Zvláštním případem je spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Všechna tato opatření se snaží

o řešení příčin hospodářských potíží, nikoliv pouze o zmírnění jejich následků. Taktéž zdůrazňují nezastupitelnost endogenních iniciativ a snah o stimulaci vlastního potenciálu území, případně také konkrétních ekonomických subjektů. Smyslem PPP je realizace významných projektů, na jejichž uskutečnění nemají subjekty veřejného sektoru dostatek zkušeností nebo prostředků, ale vlastní například pozemky, na nichž je daný projekt možno realizovat. Přímý podíl na vlastnictví firmy, která bude projekt realizovat, umožňuje například obci či městu efektivní kontrolu nad projektem i možnost zajištění dlouhodobých příjmů. Jiným motivem může být realizace projektu, který má dlouhou dobu návratnosti, takže není atraktivní pro soukromé investory, avšak má značný význam historicky cenného objektu nebo zřízení technologického centra. V těchto případech může město nabídnout nízkou cenu dlouhodobého pronájmu nemovitostí nebo pozemků Blažek, Uhlíř (2002).

Tabulka 1.3.1 Srovnání fordismu a postfordismu

Fordismus	Postfordismus (flexibilní produkce)
Územní rozvoj a politika	
Stát blahobytu (Welfare state) – rozsáhlý systém státem garantovaného sociálního zabezpečení	Neoliberalismus – privatizace sociálních systémů a kolektivních potřeb (Postwelfare State)
Keynesiánsství a státní intervencionismus - regulace trhu	Neoliberalismus – důraz na podporu fungování volného trhu (Laissez-faire deregulace)
Národní centrální „exogenní“ regionální politika	Regionalizovaná „endogenní“ regionální politika
Subvencovaný region, město	„podnikající“ region, město (Entrepreneurial City)
Centralizace – hierarchické řízení shora dolů (Top down)	Decentralizace – důraz na aktivitu zdola (Bottom-up), nový styl řízení veřejného sektoru (New Public Management)
Málo kooperativní chování veřejného a soukromého sektoru, veřejný sektor reguluje a kontroluje soukromý sektor	Partnerství veřejného s soukromého sektoru (Public Private Partnership). Kooperativní chování veřejného sektoru, který stimuluje aktivity soukromého sektoru.

1.3.2 PPP – partnerství veřejného a soukromého sektoru

Velmi často bývá u PPP zdůrazňována nutnost efektivního a mnohostranně prospěšného networkingu. Při pragmatickém sledování vlastních zájmů jednotlivými subjekty, stejně jako při časté nedůvěře mezi nimi, se projekty PPP často realizují značně zdlouhavě a bolestně anebo se nerealizují vůbec. Je evidentní, že i když pracují veřejný a soukromý sektor dohromady, jsou zpravidla vedeny rozdílnou motivací. Politici se tak v PPP angažují kvůli popularitě a znovuzvolení a snaží se vyhnout riziku, oproti tomu privátní sektor v PPP angažuje s ohledem na zisk a podstupuje riziko. Různost zájmů kopírují také charakteristiky (riziko a trvání smlouvy), kterých se užívá pro rozlišení těchto forem PPP. Veřejné obstarávání ve formě kontraktů, leasingu, státní objednávky, tenderu, smlouvy, BOT - „vybuduj-udržuj-transfer“, koncese DBFO - „navrhni-vybuduj-financuj-udržuj“, smlouvy BOO - „vybuduj-vlastní-udržuj“. Zatížení rizikem se přesouvá od veřejného sektoru k soukromému spolu s růstem zodpovědnosti a s předlužováním trvání smlouvy. Společným jmenovatelem zainteresovaných aktérů by proto měly být cíle jako:

- tvorba pracovních příležitostí,
- rozvoj služeb,
- kvalitnější bydlení,
- kvalitnější doprava,
- kvalitnější zdravotní péče atd.

PPP nebylo dosud uspokojivě definováno, panuje však obecná shoda, že by se jednotlivé projekty měly řídit dlouhodobou udržitelností. V zásadě se jedná o spolupráci veřejného a soukromého sektoru, která směřuje ke tvorbě sdílené aktivity, sdíleného projektu (a to jak s ohledem na náklady, tak také na výnosy, resp. podle dohody) a která by měla přinést užitek nejen zúčastněným stranám, ale také společnosti.

Pro PPP jsou obvyklé následující prvky:

- relativně dlouhodobé trvání vztahu mezi veřejnoprávní a soukromým partnerem. Tento vztah se může týkat jak jednotlivých částí, tak i celého projektu,
- specifický způsob financování projektů, a to jak z privátních, tak i z veřejných prostředků,
- významná úloha ekonomického provozovatele, který se účastní různých fází projektu (návrh, vyhotovení, provedení, financování). Veřejnoprávní partner se soustředí hlavně na definování cílů, které je nutné z hlediska

veřejného zájmu, kvality poskytovaných služeb a cenové politiky dosáhnout, a přebírá odpovědnost za dohled nad jejích dodržením,

- Rozdělení rizik mezi veřejnoprávního partnera a soukromého partnera. Na soukromého partnera jsou obvykle přenesena rizika, která jindy nese veřejný sektor. PPP však nemusí nutně znamenat, že by soukromý partner nesl veškerá rizika spojená s projektem či jejich podstatnou část. Konkrétní rozdělení rizika se určuje případ od případu, a sice podle možnosti zúčastněných stran dané riziko výhodnosti kontrolovat a vyrovnat s ním.

Transformace z režimu fordismu do režimu postfordismu může být charakterizována kromě jiného také pojmy jako flexibilita, deregulace či „bottom up“ přístup. Tyto tři charakteristiky také tvoří neoddělitelnou součást PPP. PPP lze obecně chápat jako organizační formu podnikání, která slučuje výhody veřejného a soukromého sektoru. PPP umožňuje synergii široce chápaných kapitálových hodnot. Ve výsledných projektech by se tedy mělo jednat o synergické působení kapitálu ekonomického, sociálního, kulturního a rovněž intelektuálního. /4/

2. Profil města Hlučína

2.1 Historie a současnost města

Město bylo založeno králem Přemyslem Otakarem II. kolem roku 1256. V roce 1303 náleželo k hradu Landeku a držela ho knížata opavská. Roku 1521 přešlo město pod správu vévody z Opolí a v roce 1694 bylo zbaveno poddanství a stalo se ochranným městem. Hlučín také několikrát vyhořel. Zmínka o největších požárech je z let 1616, 1634 a 1761. Od roku 1742 bylo město i celé panství postoupeno Prusku a od roku 1845 patřilo hlučínské panství rodu Rotschildů. Po připojení k ČSR se Hlučín stal do roku 1960 okresním městem. Součástí Hlučína se v roce 1960 staly Darkovičky, v roce 1973 Kozmice, v roce 1975 Vřesina a Bobrovníky, v roce 1976 Dobroslavice, v roce 1979 Darkovice a Děhylov a v roce 1985 Hať. Nyní jsou městskými částmi pouze Bobrovníky a Darkovičky. Od roku 2003 je Hlučín obcí s rozšířenou působností. Jeho správní obvod zahrnuje 15 obcí. Jako pověřený obecní úřad má MěÚ v městě Hlučíně specifické postavení v tom, že vykonává přenesenou působnost pro více obcí ve správních obvodech. Dle vyhlášky ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, přísluší pověřenému obecnímu úřadu se sídlem v městě Hlučíně tyto územní obvody obcí: Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina a Závada.

Také současnost města je bohatá na významné události. V posledních letech došlo k dokončení celoplošné plynofikace města, včetně velkých kotelen, což výrazně přispělo k čistšímu ovzduší. Město vybudovalo čistírny odpadních vod, aby svými nečistotami nezatěžovalo životní prostředí. Byl kompletně rekonstruován kulturní dům, rekonstrukce probíhá v hlučínském zámku, vyrostly hasičské zbrojnice v Hlučíně a Darkovičkách, nová budova Městského úřadu, sportoviště v Bobrovníkách, otevřen byl nový hřbitov Hlučín – Březiny. Znovu byla vysázena alej mezi Hlučínem a Malánkami, veřejný pořádek pomáhá hlídat kamerový systém. Dárkem k 750. narozeninám města jsou insignie, kompletně zrekonstruované náměstí a autobusové nádraží.

2.2 Obyvatelstvo

Ve městě Hlučíně žilo k 31.12.2006 14 322 obyvatel (včetně cizinců), z čehož 7 313 (51,41 %) obyvatel tvoří ženy. Celkově ve městě Hlučíně žije 7,89 % z počtu obyvatel okresu Opava. Hustota obyvatel města Hlučína je 7 obyvatel/ha.

Tabulka 2.2.1.1 mapuje trvale bydlící obyvatelstvo města Hlučína (k 31.12. příslušného roku bez cizinců)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet ob.	14 355	14 264	14 195	14 201	14 201	14 225
Muži	6 946	6 897	6 867	6 868	6 877	6 912
Ženy	7 409	7 367	7 361	7 327	7 324	7 313

Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 2.2.1.1. Trvale bydlící obyvatelstvo města Hlučína.

Vývoj počtu obyvatel města Hlučína lze charakterizovat do roku 2004 pozvolným poklesem počtu obyvatel a od roku 2005 pozvolným nárůstem počtu obyvatel. Tento vývoj v podstatě kopíruje (s výjimkou roku 2005) vývoj počtu obyvatel jak okresu Opava, tak Moravskoslezského kraje i celé České republiky. Růst počtu obyvatel v ČR, MS kraji a okresu Opava je dán především kladným přirozeným přírůstkem, který je určován skutečností, že v roce 2006 rodily především ženy z tzv. populačně silných ročníků (69-74), a tudíž došlo k růstu počtu obyvatel. Jde však o dočasný jev a v budoucnosti se předpokládá, že počet obyvatel v ČR bude klesat. Toto se však netýká města Hlučína. Město Hlučín vykazuje stály přirozený úbytek obyvatelstva, ale v letech 2005 a 2006 zaznamenává kladné saldo migrace.

Tabulka 2.2.1.2 mapuje počet obyvatel města Hlučína s ohledem na jednotlivé části.

Městská část/část obce	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Městská část Hlučín	11 878	11 774	11 664	11 641	11 617	11 605
Městská část Bobrovníky	1 281	1 262	1 278	1 255	1 291	1 283
Městská část Darkovičky	1 366	1 364	1 356	1 354	1 332	1 338
cizinci			33	33	79	96
Hlučín celkem	14 525	14 400	14 331	14 283	14 319	14 322

Tabulka 2.2.1.2. Počet obyvatel města Hlučína dle jednotlivých částí.

Zdroj: Městský úřad Hlučín, evidence obyvatel

Pozn.: Údaje vycházejí z evidence obyvatel s trvalým pobytem na území města Hlučín vedené Městským úřadem Hlučín a mohou se lišit od údajů publikovaných ČSÚ. Údaje se vztahují vždy k 31.12. příslušného roku.

Jak je vidět z tabulky nejvíce obyvatel žije přímo v městě Hlučíně, které je centrem, mnohem méně žije v okrajových částech Darkovičky a Bobrovníky. Nadále můžeme sledovat trend v tom, že ve městě se snižuje počet obyvatel celkově, ale naopak v části Darkovičky počet obyvatel mírně roste. V části Bobrovníky je nárůst jen nepatrný, dalo by se konstatovat, že je stejný.

Tabulka 2.2.1.3 mapuje pohyb obyvatel města Hlučina k 31. 12. příslušného roku.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Přirozený přírůstek/ úbytek celkem	-4	-40	-35	-8	0	-26
Z toho ženy	+15	-15	-13	0	+9	-35
Saldo migrace celkem	+12	-51	-1	-25	+6	+50
Z toho ženy	+2	-27	+7	-34	-12	+24
Přírůstek/ úbytek celkem	+8	-91	-36	-33	+6	+24
Z toho ženy	+17	-42	-6	-34	-3	-11

Zdroj: ČSÚ. Tabulka 2.2.1.3 Pohyb obyvatel města Hlučina (k 31. 12. příslušného roku).

Vývoj počtu obyvatel ve městě Hlučíně od roku 2002 do roku 2004 je dán jak nižší natalitou a vyšší mortalitou, tak také větším počtem vystěhovalých než přistěhovalých. V roce 2005 a 2006 byl přirozený přírůstek obyvatel nulový respektive záporný, ale saldo migrace bylo v obou letech kladné +6 obyvatel respektive +50 obyvatel, což v konečném důsledku znamenalo roční přírůstek obyvatel o 6 obyvatel respektive o 24 obyvatel.

Věková struktura obyvatel města Hlučina se v podstatě rok od roku nemění a z dlouhodobého hlediska vykazuje pozvolný vzrůstající počet postproduktivního obyvatelstva na úkor produktivního a předproduktivního obyvatelstva. V roce 2005 žilo v městě Hlučíně 14,63 % obyvatel v předproduktivním věku, 64,11 % obyvatel v produktivním věku, 7,03 % obyvatel ve věku 60 až 65 let a 14,23 % obyvatel ve věku nad 65 let.

Tabulka 2.2.1.4 mapuje složení obyvatelstva v jednotlivých letech podle kritéria věku.

	2001	2002	2003	2004	2005	2005 v %
Celkem 0-14	2 274	2 221	2 184	2 135	2 078	14,63%
Z toho ženy	1 080	1 059	1 044	1 015	984	13,44%
Celkem 15-59	9 454	9 349	9 234	9 144	9 104	64,11%
Z toho ženy	4 816	4 749	4 708	4 623	4 580	62,53%
Celkem 60-64	893	963	1 031	1 033	998	7,03%
Z toho ženy	451	495	533	541	551	7,52%
Celkem 65+	1 736	1 731	1 770	1 883	2 021	14,23%
Z toho ženy	1 062	1 064	1 076	1 148	1 209	16,51%

Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 2.2.1.4 Složení obyvatelstva podle věku.

Z pohledu národnostního složení ve městě absolutně převládá národnost česká (89,31 %). K národnosti moravské se hlásí 1,97 % obyvatel, k národnosti slovenské 1,87 %, k národnosti slezské 1,81 % a k národnosti německé 1,44 %. Ostatní národnosti jsou zastoupeny v poměru nižším než jedno procento.

Podle vzdělání je posuzováno obyvatelstvo starší 15 let a sleduje se pouze u sčítání lidí, domů a bytů (SLDB). Obecně lze říci, že úroveň vzdělání se u obyvatelstva pozvolna zvyšuje. Podle posledního SLDB realizovaného v roce 2001 bylo v okrese Opava celkem 150 404 obyvatel starších 15 let, z toho 72 603 mužů a 77 801 žen. Ve městě Hlučíně bylo celkem 11 867 obyvatel starších 15 let.

Tabulka 2.2.1.5 Vzdělanostní struktura obyvatel města Hlučína v porovnání s ČR a Moravskoslezským krajem

Typ vzdělání	Město Hlučín		Moravskoslezský kraj		ČR	
	počet	%	počet	%	počet	%
Bez vzdělání a základní vč. neukončeného	3 430	28,90	271 020	25,77	2 013 041	23,48
Vyučen a stř. odborné bez mat.	4 930	41,54	407 247	38,72	3 255 400	37,96
Úplné střední s maturitou	2 466	20,78	245 665	23,36	2 134 917	24,9
Vyšší odborné a nádstavbové	301	2,54	32 102	3,05	296 254	3,45
Vysokoškolské	740	6,24	81 506	7,75	762 459	8,89
Nezjištěno			14 147	1,35	113 127	1,32
Obyvatelstvo 15 let a starší	11 867	100,00	1 051 687	100,00	8 575 198	100,00

Zdroj: ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 2001.

Ve vzdělanostní struktuře obyvatel města Hlučína jednoznačně převažuje typ vzdělání „Vyučen a střední odborné vzdělání bez maturity“. Následuje vzdělání „Základní, bez vzdělání a neukončené vzdělání“ a „Úplné střední vzdělání s maturitou“. Pokud budeme porovnávat vzdělanost občanů města Hlučína se vzdělanostmi občanů Moravskoslezského kraje a České republiky, musíme konstatovat, že ve městě Hlučíně je větší podíl občanů s nižším vzděláním než u občanů MSK a ČR a nižší podíl občanů s vyšším vzděláním než u občanů MSK a ČR.

2.3 Ekonomický pohled na Hlučín

Pokud se podíváme na dopravu ekonomicky aktivního obyvatelstva města Hlučína za prací, zjistíme, že převážná většina občanů, přibližně 75,9 %, se denně dopravuje do práce (do vzdálenosti více než 0,5 km) hromadnou nebo jinou dopravou. Z tohoto počtu pak 28,8 % v rámci obce a 71,2 % mimo obec. Z občanů vyjíždějících do zaměstnání mimo město Hlučín vyjíždí každodenně 87,3 % a z toho 12,8 % stráví cestou do zaměstnání denně víc, než 60 minut. Je zřejmé, že převážná většina pracujících z města Hlučína musí denně vyjíždět do zaměstnání mimo obec, což klade velké nároky na dopravní infrastrukturu, a to především v oblasti hromadné dopravy městské i mimoměstské.

Jen ve směru na Ostravu se přepravuje MHD denně cca 3 500 osob. Nelze přesně kvantifikovat, kolik osob využívá individuální dopravu (osobní vozidla). Mnoho občanů dojíždí do Hlučína z okolních obcí jak hromadnou dopravou, tak i individuální dopravou do zaměstnání, do škol a v ostatních záležitostech (návštěva úřadů, lékařů, obchodních center, atd.). Tento objem nelze též v současné době odpovědně kvantifikovat.

Tabulka 2.2.1.6 : Dojíždění do zaměstnání:

	Počet osob
Dojíždějící do zaměstnání do obce celkem	1 563
Vyjíždění do zaměstnání mimo obec trvalého bydliště celkem	3 789
Vyjíždění do zaměstnání mimo obec trvalého bydliště denně	3 308
Vyjíždění do zaměstnání mimo trvalé bydliště denně nad 60 minut	484

Zdroj: ČSÚ Sčítání lidu, domů a bytů 2001.

Ve městě Hlučíně nejsou významné a velké podniky, které by rozhodujícím způsobem vytvářely pracovní příležitosti pro ekonomicky aktivní obyvatele. Velká část ekonomicky aktivních obyvatel je zaměstnávána v krajském městě Ostrava.

Míra nezaměstnanosti jak v městě Hlučíně, tak i v okrese Opava a v Moravskoslezském kraji dle níže uvedených přehledů neustále klesá (s výjimkou roku 2003), ovšem výše nezaměstnanosti je stále nad 10 %. Nezaměstnanost ve městě Hlučíně je vyšší, než míra nezaměstnanosti v okrese Opava, ke krajské míře nezaměstnanosti je naopak nižší, ale vzhledem k republikovému průměru opět vyšší. Totéž se dá říci o vývoji počtu uchazečů na jedno pracovní místo. V prvním pololetí roku 2007 však došlo k významnému poklesu počtu nezaměstnaných o 123 osob a míra nezaměstnanosti poklesla o 1,89 % na 9,67 %.

Tabulka 2.2.1.7: Vývoj a porovnání míry nezaměstnanosti (vyjádřený v %) ukazuje následující tabulka:

	2002	2003	2004	2005	2006
Město Hlučín	15,95	16,50	15,46	13,38	11,56
Okres Opava	11,66	12,15	11,30	11,49	10,45
Moravskoslezský kraj	15,89	16,84	15,66	14,23	12,58

Zdroj: ČSÚ a ÚP Opava – od roku 2004 dle nové metodiky měření (stav k 31.12.).

Tabulka 2.2.1.8: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo k 31.12.

	2002	2003	2004	2005	2006
Okres Opava	33,39	40,12	30,73	22,43	13,1
Moravskoslezský kraj	43,99	44,24	39,45	29,20	10,8
Česká republika	12,66	13,50	10,58	9,79	4,8

Zdroj: ČSÚ.

K 31.12.2006 evidovaly ÚP MSK celkem 85 422 osob, což je o 11 106 méně než na konci roku 2005. Ve srovnání s dosavadním rekordem z února 2004, kdy ÚP MSK registrovaly celkem 110 729 uchazečů o zaměstnání, došlo k 31.12. 2006 ke snížení počtu nezaměstnaných o 25 370. Na loňském meziročním poklesu se podílely všechny okresy kraje, nejvíce ostravský a karvinský, nejmenší úbytek uchazečů o zaměstnání zaznamenal Úřad práce v Opavě. Největší procentuální snížení evidenčního stavu nezaměstnaných osob vykázaly úřady práce v Novém Jičíně a v Bruntále.

Tabulka 2.2.1.9 Přehled nezaměstnanosti v okresech.

	2002	2003	2004	2005	2006
Bruntál	16,7	18,2	17,5	15,9	13,4
Frýdek-Místek	14,4	15,0	14,3	12,0	10,4
Karviná	19,6	20,4	19,6	18,6	16,9
Nový Jičín	13,4	15,0	12,6	10,9	8,8
Opava	11,7	12,1	11,3	11,5	10,4
Ostrava	17,2	18,4	16,6	14,8	13,3
MSK	15,9	16,8	15,7	14,2	12,6
ČR	9,8	10,3	9,5	8,9	7,7

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Z přehledu je patrný od roku 2004 neustálý pozvolný pokles míry nezaměstnanosti ve všech okresech Moravskoslezského kraje. Dlouhodobě nejstabilnější vývoj míry nezaměstnanosti je v okrese Opava, který dlouhodobě osciluje kolem 11%.

Ve městě Hlučíně není významný průmyslový podnik, který by rozhodujícím způsobem ovlivňoval ekonomiku a zaměstnanost. Významný vliv má blízkost krajského města Ostrava, která je vzdálená méně než 15 km, město Hlučín má s ní velmi dobré spojení městskou hromadnou dopravou, kterou převážně zajišťuje Dopravní podnik Ostrava.

Tabulka 2.2.1.10: Největší zaměstnavatelé ve městě Hlučíně podle stavu zaměstnanců k 30.6.2007.

Firma	Celkem zaměstnanců	V tom	
		muži	ženy
Město Hlučín	140	43	97
Autocentrála s.r.o.	104	68	36
Marius Pedersen	89	74	15
Fontána, příspěvková organizace (dříve Ústav sociální péče pro mládež Hlučín)	74	4	69
Základní škola Hlučín Rovniny	67	9	58
Břištejn s.r.o.	67	47	20
A.T.Y.P group, s.r.o.	54	38	16

Zdroj: Úřad práce Opava.

Nejvýznamnějším zaměstnavatelem ve městě je samotné město Hlučín. Pokud budeme brát v úvahu zaměstnavatele, kde je základajícím subjektem město Hlučín a příspěvkové organizace, potom počet zaměstnanců, kteří přímo nebo zprostředkovaně spadají pod městský úřad, dosahuje počtu minimálně 600 zaměstnanců.

Nejvýznamnějším zaměstnavatelem z podnikatelských subjektů je společnost Autocentrála, s.r.o., u které převažuje obchodní činnost. Ve městě Hlučíně nepůsobí žádná velká společnost s počtem zaměstnanců nad 250 osob.

V městě Hlučíně má sídlo i Vojenský záchranný útvar brig. Generála Jana Satorie. Tento vojenský útvar patří rovněž mezi významné zaměstnavatele ve městě. Ve městě Hlučíně převažují malé firmy do 50 zaměstnanců. Největší počet podnikatelských subjektů je v kategorii osob samostatně výdělečně činných bez dalších zaměstnanců a v mikrofirmách do 10 zaměstnanců, které mají rozhodující podíl na udržení stávajících i tvorbě nových pracovních příležitostí. Velikostní struktura se však trvale mění ve prospěch menších zaměstnavatelů. Od roku 1999 do roku 2006 přibýlo v okrese Opava 201 firem s počtem zaměstnanců do 25 osob.

Malé a střední podniky jsou ve vyspělých ekonomikách klíčovým faktorem tvorby HDP (50-80%), exportu (až 80%), zaměstnanosti (obvykle 60-70%) a inovací, přičemž jejich působení a konkurenceschopnost má velký vliv na rozvoj regionu. V celém Moravskoslezském kraji je přitom tento sektor podnikání hluboko pod průměrem ČR. Z tohoto pohledu je zřejmé, že k dosažení odpovídajícího podílu na tvorbě HDP, tj. minimálně 50 %, je dynamický rozvoj malých a středních firem. Jednou z rozvojových priorit je konkrétně zavádění moderních technologií spolu se zvýšením objemu průmyslových investic. Protože bude prováděn průzkum podniku, bude tato část práce aktualizována podle výsledků průzkumu a to zejména v oblastech: situace v podnicích, podnikatelské a městské prostředí, prostory pro rozvoj, spolupráce a komunikace s orgány státní správy a samosprávy a další.

Rada města Hlučína zřídila k 21.11.2006 v souladu se zákonem o obcích jako svůj iniciativní a poradní orgán Komisi pro zaměstnání a podporu podnikání. Jedním z úkolů města Hlučína je zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a podnikání ve městě a nabídnout podporu při hledání dalších zdrojů financování.

Rozsáhlá transformace regionální ekonomiky od převážně těžkého průmyslu, v němž probíhaly a stále přetrvávají útlumové procesy, k lehkému průmyslu a službám není doprovázena adekvátně rozsáhlým uplatněním nových technologií.

Podniky produkující v regionu jsou ve značně velkém množství případů založeny na technologiích, které musí být modernizovány. Jejich konkurenceschopnost pro budoucí období je ohrožena nedostatečnou dynamikou zvyšování technologické úrovně výroby, zavádění progresivních technologií způsobujících nízkou produktivitu práce, vysokou energetickou náročnost a vysoké režijní náklady.

Stát v rámci možností (nyní i prostřednictvím strukturálních fondů Evropské unie) zvyšuje výdaje na základní a zejména aplikovaný výzkum. Zejména prostřednictvím strukturálních fondů EU se snaží o podporu mezinárodní spolupráce a přenosu progresivních výrobních technologií malým a středním firmám.

Ve městě Hlučíně nepůsobí žádná velká firma se zahraničním majitelem. I když nelze očekávat, že noví investoři a zahraniční kapitál vyřeší problémy ekonomiky regionu, nepochybně vedou k vytváření dobrých příkladů. Malé a střední podniky v okrese a ve městě se mohou stát subdodavateli firem se zahraničním kapitálem, což může vést k dalšímu rozšíření nových zkušeností a dovedností, ale i k vytváření dalších pracovních příležitostí.

2.4 Správní uspořádání města

2.4.1 Správní uspořádání města

Postavení a působnost města Hlučína upravuje především zákon č. 128/2000 sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, spolu s dalšími právními předpisy. Město Hlučín spravuje své záležitosti samostatně, státní správu vykonávají orgány obce, kterým byl tento výkon svěřen zákonem.

Město Hlučín je městem s pověřeným obecním úřadem podle § 64 a zároveň městem s rozšířenou působností podle § 66 zákona č. 128/2000 sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Městský úřad Hlučín (dále jen „MěÚ“) plní zákonem obcím mu stanovené úkoly, a to jak v oblasti samostatné, tak i přenesené působnosti, a zároveň organizačně a administrativně zajišťuje činnost orgánů obce, přičemž je také sídlem těchto orgánů.

V oblasti samostatné působnosti plní MěÚ úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo města nebo rada města a také pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost tam, kde ji nevykonávají jiné orgány obce. Ve věcech státní správy, tedy při výkonu přenesené působnosti, je MěÚ správním úřadem a je podřízen příslušnému orgánu státní správy. Ten kontroluje činnost MěÚ na úseku přenesené působnosti a poskytuje mu souhrnnou pomoc. Město Hlučín má celkem 14 322 obyvatel (k 31.12.2006) a má 3 části: Hlučín s 11 605 obyvateli, Borovníky s 1 283 obyvateli a Darkovičky s 1 338 obyvateli. Ve městě Hlučíně bydlí 96 cizinců. Město Hlučín má 3 katastrální území Hlučín katastrální území 639711, Borovníky katastrální území 605875 a Darkovičky katastrální území 639869. Katastrální výměra je 2114 ha. Centrálním

územím se rozumí technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený na katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí.

Od roku 2003 je Hlučín obcí s rozšířenou působností. Jeho správní obvod zahrnuje 15 obcí. Pověřený obecní úřad má MěÚ v městě Hlučíně specifické postavení v tom, že vykonává přenesenou působnost pro více obcí ve správních obvodech. Dle vyhlášky ministerstva vnitra č. 388/2002 sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, přísluší pověřenému obecnímu úřadu se sídlem v městě Hlučíně tyto územní obvody obcí: Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Kozmice, Ludgerovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina a Závada.

Město Hlučín, podobně jako ostatní města v České republice, čelí rozsáhlým důsledkům ekonomických proměn, které se promítají do společenského, podnikatelského i ekonomického života města. Mezi dopady ekonomické transformace lze počítat změny struktury hospodářství, nezaměstnanost, podstatné zlepšení v oblasti životního prostředí a velký růst tvořivého terciárního sektoru. Privatizace, zeštíhlování a náročné podmínky tržní ekonomiky kladou požadavky také na změnu chování městských orgánů města Hlučína.

2.5 Strategický plán rozvoje města

Tyto a další výchozí podmínky a poznání nezbytnosti systémového přístupu k řešení rozvoje města přivedly představitele města Hlučína k rozhodnutí zpracovat „Strategický plán ekonomického a územního rozvoje města Hlučína v období 2008 až 2018“. Tento strategický dokument, který navazuje na předchozí strategický plán, formuluje strategické cíle města na zvolené období a dále je konkretizuje ve formě příslušných priorit, opatření a aktivit, včetně stanovení způsobu financování a implementace.

Při tvorbě strategického plánu se též účinným způsobem dosáhlo spojení veřejného a soukromého sektoru při hledání shody o společné představě budoucnosti. Je to nástroj pro vytvoření nových kontaktů a partnerství pro zlepšení celkového klimatu ve městě a vytvoření konkurenceschopné pozice při řešení záležitostí, které ovlivňují kvalitu života všech občanů.

Strategický plán je v souladu s národními strategiemi, zejména se Strategií udržitelného rozvoje ČR pro léta 2007-2013, která je základním rozvojovým dokumentem

na národní úrovni. Dále strategický plán zohledňuje regionální strategii, kterou je Program rozvoje územního obvodu Moravskoslezského kraje 2005-2008 a Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013. Strategický plán města, obdobně jako uvedené národní a regionální strategie, je postaven na předpokladu udržitelného rozvoje ekonomiky ČR a regionu.

Strategický plán přispívá k vytvoření lepší konkurenceschopnosti města při řešení konkrétních rozvojových projektů, které umožní ekonomický a územní rozvoj a přispějí ke zvýšení kvality života jeho občanů. Zapojením soukromého sektoru a ostatních institucí ve městě se vytváří partnerství a zlepšuje spolupráce nejenom při hledání shody s tím, co je pro město nejdůležitější při vypracování strategie, ale zejména při následné realizaci konkrétních aktivit a projektů tohoto strategického plánu.

V květnu 2007 byli osloveni významní představitelé města, podnikatelských subjektů, státních i veřejných institucí s nabídkou účasti v Řídící strategické pracovní skupině (dále jen Řídící skupina), která následně řídila celý proces vytváření strategického plánu. Členové Řídící skupiny reprezentovali různé názorové a zájmové skupiny jednotlivců i organizací veřejnoprávních, soukromých firem, finančních institucí, škol a úřadů. Seznam členů Řídící skupiny je uveden v příloze tohoto dokumentu. Zpracovatelům strategie metodicky pomáhal Institut Rozvoje Podnikání, s.r.o., jejichž zaměstnanci vytvořili zpracovatelský tým pro tvorbu strategického plánu města.

První fáze řešení projektu byla zaměřena na získání konkrétních údajů o městě. Na vytváření Profilu města Hlučína se podílely příslušné odbory Městského úřadu města Hlučína, Český statistický úřad, Úřad práce v Opavě a mnoho dalších institucí, které poskytly aktuální informace a data o obyvatelstvu, místní ekonomické základně a ekonomickém prostředí, infrastruktuře, bydlení, životním prostředí a podobně.

Členové zpracovatelského týmu dále osobně prováděli rozhovory s představiteli nejvýznamnějších institucí ve městě s cílem zjistit informace o rozvojových záměrech. Bylo osloveno 12 podniků, z nichž 10 aktivně spolupracovalo. Dále byl proveden průzkum názorů občanů. Bylo osloveno 200 občanů města.

Z takto získaných podkladů byla provedena socioekonomická analýza města, která se stala součástí dokumentu Profil města Hlučína, na jehož tvorbě se podílela Pracovní skupina pro profil města. Seznam členů pracovní skupiny je zařazen v příloze tohoto dokumentu. Na základě výstupu profilu města a SWOT analýz sledovaných oblastí schválila Řídící skupina vizi města Hlučína a dohodla se na třech prioritních oblastech rozvoje (viz dále), kterými je nutno se především zabývat, aby bylo možno naplnit vizi

a zajistit potřeby a předpoklady pro další ekonomický a územní rozvoj města. Dále Řídící skupina na svých zasedáních přijímala a schvalovala dílčí výstupy strategického plánu, které vzešly z pracovních skupin.

Řídící skupina vytvořila pracovní skupiny k řešení problémů v určených prioritních oblastech rozvoje města, a to z členů Řídící skupiny, odborníků na příslušnou problematiku a zástupců týmu zpracovatele. Pracovní skupiny pod metodickým vedením členů týmu zpracovatele a s využitím doposud vytvořených podkladů a vlastních zkušeností zpracovaly vnitřní analýzy silných a slabých stránek města a také vlivu okolí v analýzách příležitostí a ohrožení. Pracovní skupiny se pravidelně scházely mezi zasedáními Řídící skupiny a připravovaly Řídící skupině dílčí výstupy strategického plánu ke schválení. Kromě dílčích SWOT analýz se podílely především na podrobném rozpracování priorit, opatření a aktivit. Seznam členů pracovních skupin je uveden v příloze tohoto dokumentu.

Nejdůležitějším výstupem strategického plánu jsou nadefinované priority, opatření k jejich řešení a konkrétní aktivity s členěním na období 2008 až 2010 a na další období. U aktivit na období 2008 až 2010 byly určeny zúčastněné subjekty a předpokládané termíny realizace. V této části strategického plánu byl vyjádřen finanční rámec jako orientační odhad investičních nákladů potřebných pro realizaci jednotlivých aktivit strategického plánu. Členové týmu zpracovatele spolu s vedením města a Řídící skupinou rovněž navrhli systém implementace a kontroly realizace tohoto dokumentu.

Vytvoření strategického plánu není jednorázovým krokem vedení města, ale zahájením systému jeho implementace jako kontinuálního procesu zkvalitňování systému strategického řízení města. Tím si vytváří město Hlučín silnou stránku a konkurenční výhodu, kterou ocení nejen občané města, ale zejména potenciální investoři.

2.6 Ostatní charakteristiky města Hlučína

2.6.1 Významné osobnosti narozené v Hlučíně

V Hlučíně se narodili hudební skladatelé Pavel Josef Vejvanovský a Paul Blaschke, spisovatelé Bohumil Hynek Bílovský a Tomáš Xaver Laštůvka, malíři Jan Bochenek a Jan Janda, filosof Alois Hrusík, vědec Karel Ferdinand Václavík, novinář Johanes Meyer-Hultschin. Mnoho dalších významných osobností zde strávilo část života.

2.6.2 Rekreační a turistické možnosti Hlučína

Hlučín láká návštěvníky již svou polohou v blízkosti Ostravy. V samotném Hlučíně je turistům k dispozici sportovně-rekreační areál u rozlehlé plochy jezera. V létě může návštěvníkům nabídnout koupání v jezeře, v upraveném bazénu a v brouzdališti pro děti. Část pláže je vyhrazena nudistům. Dále zde své služby poskytuje autokemp. Pro milovníky sportu je přímo v areálu minigolf, volejbalová hřiště, vlek vodních lyží, půjčovna lodí a vodních kol. Skutečnost, že je plocha jezera jako stvořená pro windsurfing, není třeba komentovat. Tuto nabídku doplňuje síť restauračních zařízení, bufetů a prodejních stánků. Ubytování, kromě zmíněného autokempu, je možné také v Penzionu Rodos, přímo v areálu.

Dalším turistickým zážitkem, který může město nabídnout je zhlédnutí Areálu vojenského opevnění v městské části Darkovičky. Toto svědectví 2.světové války může hrdě nést označení *evropské jedničky* mezi stálými fortifikačními systémy, a to především pro své jedinečné a neobvyklé a přitom přitažlivé a moderně pojaté dílo v oblasti muzejnictví České republiky. Vlastní areál slouží nejen jako vojensko-technické muzeum, ale i jako místo prezentující demokratické tradice naší armády. Jsou zde k vidění tři pěchotní sruby, které v době války patřily k moravsko-ostravskému úseku linie těžkých opevnění ze 30. let. Hlavním expozičním objektem je srub „Alej“, který byl rekonstruován do podoby z roku 1938. Všechny sruby jsou vybaveny dobovou výstrojí a výzbrojí. Každý rok zde organizuje Slezské muzeum v Opavě ve spolupráci s Armádou ČR a městem Hlučínem ukázky boje a vojenské techniky.

Okolí Hlučína je vhodné také k pěší turistice. Prochází tudy několik značených turistických stezek, po nichž je možné se dostat k zajímavým bodům a místům v blízkém okolí. Neustále se rozvíjí cykloturistika. Hlučínsko je protkáno sítí cyklostezek místního, regionálního i mezinárodního významu. Podmínky zde najdou jak nároční tak i rekreační cyklisté.

2.6.3 Kulturní památky Hlučína

Vila čp. 762 - jde o obytný dům postavený ve stylu tzv. individualistické moderny a navržený známým architektem Šlapetou.

Evangelický kostel - je nazýván „červený“, protože je vystavěn z červených neomítnutých cihel. V roce 1996 se stal majetkem města a následně byl rekonstruován.

Zámek s areálem parku - barokní, trojkřídlový zámek z první třetiny 16. století, postavený na místě renesanční tvrze, upravený v 19. a 20. Století. V roce 1999 se jej podařilo dostat zpět do majetku města, nyní je zde sídlo kulturního centra Hlučín.

Farní kostel sv. Jana Křtitele - jednoduchá stavba s gotickým presbytářem završeným hvězdicovou klenbou, kaple renesančního původu, průčelí a věž upraveny barokně. Dominanta města.

Hřbitovní kostel sv. Markéty - jednolodní stavba z roku 1742, obnovená po požáru v roce 1820. Dominanta vjezdu do města.

Ohradní zeď kolem hřbitova - součást areálu hřbitovního kostela, postavena v 19. století.

Mauzoleum rodiny Wettekampovy - monumentální sakrální stavba z 19. stol, ojedinělá v okrese Opava.

Městské opevnění - poměrně rozsáhlé zbytky středověkého opevnění, pocházející z větší části z roku 1535. Jediný doklad fortifikace na území okresu.

Socha Immaculaty - před budovou školy v městské části Darkovičky, jedna z mála dochovaných plastik od význačného výtvarníka, místního rodáka J. Jandy, z roku 1862.

Společné pohřebiště vojáků Rudé armády s památníkem.

3 Přínos vybraných aktérů pro rozvoj města

3.1 Dětský Ranč Hlučín – občanské sdružení

Dětský ranč Hlučín, občanské sdružení, nestátní, nezisková organizace s celorepublikovou působností se sídlem v Hlučíně, Celní ulici, je bezbariérovým zařízením, kde integrace zdravotně postižených jedinců je samozřejmostí, centrum smysluplného využití volného času dětí a mládeže a to jak zdravých, tak nemocí postižených. V neposlední řadě je i centrem s protidrogovou a protikriminální náplní s heslem: „ Když si děti hrají, nezlobí!“, ve kterém je dítě na prvním místě.

Dětský ranč Hlučín (dále jen DRH) vznikl v roce 1989 spojením dvou myšlenek: zachránit koně ze zrušených chovů a jezdeckých oddílů v regionu a využít těchto koní k rekreaci dětí, ale zejména k rehabilitaci tělesně i mentálně postižených dětí k hipoterapii.

Z myšlenky využití koní k rekreaci dětí se postupem času rozvinul program smysluplného využití volného času dětí, mládeže a dospělých. Kůň má být preventivním prostředkem proti neúčelnému pobíhání dětí po sídlištích okolo popelnic a po sklepech. DRH tak chce zabránit páchání trestné činnosti a toxikomanii.

Hipoterapie je nenahraditelnou metodou při rehabilitaci chodících, ale i nechodících pacientů, kterým poskytuje zkušenosti s udržováním rovnováhy. Simuluje chůzi, při níž dochází k masáži vnitřních orgánů, nezbytných k udržení zdraví. U všech pacientů zlepšuje celkovou fyzickou kondici a opravuje držení těla. Živočišné teplo má blahodárný účinek na řadu onemocnění a poúrazových stavů dolních končetin. Hipoterapie výrazně ovlivňuje volní vlastnosti pacienta, posiluje jeho motivaci k další léčbě, je odměnou za jeho vyčerpávající námahu při rehabilitaci a regeneruje jeho psychické a fyzické síly.

Dětský ranč Hlučín provozuje: Chráněné dílny, Hipologii, Hipoterapii, Canisterapii, Domácí ZOO, Dětský koutek. V oblasti parasportu se DRH věnuje hlavně paravoltiži, ale i paradrezuře.

Paravoltiž - cvičení na neosedlaném koni.

Paradrezura - ovládání koně všemi dostupnými prostředky za pomoci různých ortopedických a jiných pomůcek, které používají postižení.

DRH je kolébkou parasportu ČR. Právě na DRH vznikla výuková skripta pro paravoltiž a pravidla pro parasport, dle kterých se řídí všechny parasportovní závody pořádané v ČR. Od této doby jsou pořádané na DRH v těchto parasportovních disciplínách pravidelné závody. Tyto závody pořádal DRH i v jiných městech ČR. Parasportovní akce

jsou pořádány pod heslem „ Handicap není překážkou“. Samotný DRH má tři rozhodčí s licencií pro rozhodování paravoltiže, kteří mají právo rozhodovat celorepublikové závody.

Rančí Hlučín pomáhají například sponzoři, fyzické a právnické osoby, které DRH přispívají materiálem či finančními dary, architekti, stavaři, lékaři a sestry poskytující bezplatné konzultace, projekty a studie hipoterapeuticko-sportovního centra, lékaři a sestry poskytují také bezplatnou pomoc při hipoterapii, trenéři a cvičitelé vedou děti v jezdeckých družstvech, příznivci, rodičové zdravých i postižených dětí organizační činností spojenou s provozem stovky bezplatně odpracovaných brigádnických hodin při jejich výstavbě a údržbě, všichni bývalí členové a spolupracovníci, rodinní příslušníci shovívavostí a toleranci těch, kteří věnují svůj volný čas jiným, a další, pro které je čest pomáhat jen tak pro radost.

Na DRH v oblasti volnočasových aktivit s protidrogovou a protikriminální tematikou pracuje bezplatně a bez jakékoliv finanční či jiné materiální odměny 20 externích spolupracovníků. Činnost hipoterapie je vykonávána za stejných podmínek.

Pozitivní ovlivnění je například pomoc dětem, které mají problémy po úrazech nebo jsou postižené a prevence před kriminalitou a jinou zábavou, dětem, které se nudí ve městě.

Negativní ovlivnění je možná neblahá vůně z koníren a ostatních zvířat obzvláště v letních měsících.

3.2 Autocentrála Hlučín

Firma Autocentrála s. r. o. jako prodejce a autorizovaný servis Škoda Auto a.s. působí na trhu již od roku 1994. Je držitelem certifikátu kvality ISO 9001:2000, který garantuje vysokou kvalitu služeb spojenou s prodejem nových vozů a zajištěním záručního i pozáručního servisu. Naším zákazníkům jsou k dispozici tři autosalóny se špičkovým servisním zázemím - v Hlučíně (v těsném sousedství čerpací stanice SHELL, výpadovka směrem na Ostravu), v Ostravě-Třebovicích (na ulici Třebovické v blízkosti nákupní centra TESCO) a v Karviné-Fryštátu na ulici Ostravské (nedaleko autobusového nádraží).

Jako autorizovaný prodejce a servis Škoda Auto a.s. nabízí

- prodej nových vozů Škoda Fabia, Škoda Octavia, Škoda Superb a Škoda Roomster;
- prodej a montáž originálního příslušenství, autodoplňků Škoda Auto a autorádií;
- prodej ojetých automobilů;
- komplexní servisní činnost včetně karosářských prací;

- pneuservis včetně dodávky pneumatik (smluvní partner Barum kontitnetal);
- lakovna s technologií SPIES HECKER;
- diagnostické pracoviště BOSCH;
- měření emisí Bosh;
- optimalizace softwaru řídicích jednotek vozidel;
- montáž Handsfree sad pro všechny typy mobilních telefonů;
- příprava vozidel na STK;
- montáž zabezpečovacích zařízení, pískování skel OCIS;
- mytí a čištění vozidel včetně interiéru;
- půjčovna automobilů.

Účast Autocentrály v soutěži Octavia cup

Pohár Česká pojišťovna Škoda Octavia Cup se pravidelně jezdí v rámci okruhového mistrovství České republiky. Tato společnost se se svými dvěma závodními speciály těchto prestižních závodů účastní pravidelně od roku 1998 a za tu dobu dosáhla mnoha výrazných úspěchů.

V předposledním dvojzávodě série Česká pojišťovna Škoda Octavia Cup v Mostě se stal šampionem tohoto populárního mistrovství. V první jízdě zvítězil, ve druhé už jen kontroloval situaci a dojel čtvrtý. V devatenácti letech si opět počínal jako mazák, kdy s rozhodujícími manévry zbytečně nespěchal. Jeho triumf je zároveň prvním titulem mezi jezdci pro stáj ACA Autocentrála Hlučín.

Pozitivní dopad přítomnosti Autocentrály je možnost koupit si v Hlučíně česká auta a také poskytnutí pracovních příležitostí pro obyvatele, protože autocentrála je jedním z největších zaměstnavatelů ve městě.

Negativní ovlivnění je možné spatřovat hlavně v tom, že více aut znamená větší zatížení životního prostředí a také vznikající dopravní zácpy.

3.3 Sportovně rekreační areál Hlučín

Ubytování:

Autokemp

Místa pro stany a karavany s možností připojení elektrické energie. Sociální zařízení a sprchy centrální (teplá voda, vzdálenost 50m) - poplatek započítán již v ceně pobytu.

Vzdálenost na pláž ~ 150m.

Chatky

Ubytování v chatách : 5 chatek po 4 – lůžkách vč. základní vybavení. 4 bungalovy po 4 - lůžkách vč. základního vybavení. Lůžkoviny v ceně. Úklid chat i bungalovů jedenkrát týdně. Sociální zařízení a sprchy centrální (teplá voda) v dosahu 50m - poplatek započítán již v ceně pobytu. Možnost stravování v nedalekých restauracích vzdálených od 20 do 500m: Restaurace Laguna – obědy, večere Restaurace Čochtan – obědy, večere 5 dalších sezónních bufetů, rychlé občerstvení. Vzdálenost na pláž ~ 150m.

Další možné rekreační možnosti v areálu například: Koupaliště, Přírodní areál koupaliště.

Rybaření - Na Hlučínském jezeře je povolen rybolov pouze na základě platného rybářského lístku. Je zde podporován veškerý sport, plážový volejbal, minigolf, tenis, ruské kuželky, stolní tenis, fotbal, košíková, vodní lyže, bowling - nově otevřený Bowling v příjemném prostředí vybavený dvěma drahami a samozřejmě barem s občerstvením, Sauna, Fitness, Solárium Stravování - Restaurace LAGUNA.

Pozitivní působení je přitažlivé pro turisty a lidi, kteří si chtějí odpočinout a trávit volný čas, příjmy do městského rozpočtu a zvýraznění Hlučína, jako rekreační oblasti. Negativní dopad: V blízkosti je postavený domov důchodců, ve kterém v důsledku aktivit turistů není moc klidu, obzvlášť v letním období, kdy je každý víkend na jezeře nějaká akce s hlasitou hudební produkcí a v září kolotoče spojené s Hlučínským krmášem.

3.3 Další aktéři rozvoje města Hlučína

3.3.1 Základní škola Hlučín Hornická

Škola přivítala první žáky 4. září 1965. V roce 1984 byly otevřeny třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, které navštěvují všestranně nadaní žáci z Hlučína a širokého okolí. Výuka v těchto třídách je zaměřena na rozvoj logického a abstraktního myšlení žáků, důraz je položen na výchovu k samostatnosti při řešení problémů. Do tříd jsou přijímáni nejen žáci talentovaní, ale i žáci s hlubším zájmem o učení vůbec. Žáci matematických tříd rádi soutěží. Mohou proto vychutnat i radost z úspěchů v okresních i oblastních kolech olympiád z matematiky, fyziky, chemie, biologie, českého jazyka a cizích jazyků, dějepisu, zeměpisu. V řadě těchto soutěží obsazují přední místa a úspěšně konkurují stejně starým studentům víceletých gymnázií.

Pozitivní působení: Vzdělává děti, které jsou nadané na matematiku a přírodopis a připravuje je skvěle na přijímací zkoušky na střední školy a rozvíjí jejich dovednosti v různých zájmových kroužcích

Negativní dopad je možno spatřovat jen v nevychovanosti a vandalství některých žáků.

3.3.2 Areál čs opevnění Hlučín – Darkovičky

Významná vojensko-technická památka. Pevnostní areál je dnes evropsky vysoce ceněnou prezentací specificky ojedinělého bývalého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935-1938. Tvoří jej pěchotní sruby MO-S18, S19, S20 a lehký objekt vz.37A. Objekty areálu představují různé odlišnosti po stránce projekční i palebně-taktické a rovněž různé stupně odolnosti. Již od roku 1992, kdy byl areál začleněn do Slezského zemského muzea, patří k nejexponovanějším objektům návštěvnického zájmu. Areál je v současnosti také místem dalších vzdělávacích a vzpomínkových akcí. Každoročně se tu od roku 1991 konají ve spolupráci s jednotkami Armády ČR ukázky obrany pevnosti, v září pravidelně probíhá pochod po linii opevnění se závěrečnou vatrou a besedou s pamětníky. K nejnovějšímu prezentačnímu využití patří vytvoření naučné stezky po linii opevnění.

Rekonstrukce pevnostního areálu, probíhající od roku 1984, byla prováděna podle originálních plánů, za pomoci vojenských pracovišť byly v různých místech republiky vyhledávány a do Darkoviček přepraveny součásti pevnostní techniky a vybavení. Uvedeným způsobem byly úplně zrekonstruovány a vybaveny tyto objekty uvedené v příloze. Jednou za rok se zde koná vzpomínková akce na květen 1945 – konec války a osvobození, jezdí sem spousta lidí ze širokého okolí a někdy přijíždějí i lidé, kteří jsou významní v celé republice, jako například armádní generálové. Častou atrakcí je létání letadel, jako jsou například vrtulníky, migy a gripeny a předvádí tu, co všechno dokáží.

Jako pozitivní ovlivnění můžeme uvést hlavně přitažlivost pro turisty a historiky, kteří se zajímají o druhou světovou válku a zbraně té doby. Dále také příjem do rozpočtu města Hlučína nebo proslavení města přinejmenším po celém Moravskoslezském kraji.

Negativní ovlivnění je především v tom, že je velké množství aut, hluku a lidí obzvlášť v době konání akcí a spousta odpadků po jejich skončení a také pošlapaná tráva a louky.

3.3.3 FC Hlučín

Klub byl založen v roce 1923 jako SK Hlučín, svá utkání hrál na městském stadionu v Hlučíně, o který se dělil se šesti dalšími spolky. Do pravidelných soutěží vstoupil klub v roce 1925. V roce 1938 byla sportovní činnost až do konce války přerušena. K obnovení a sloučení se Spartou Rovniny došlo 20. srpna 1945. V roce 1948 byl klub přearažen pod Sokola a nesl název Sokol Hlučín. V listopadu 1952 byla zahájena výstavba nového stadionu. V roce 1953 se Hlučín probíjoval do krajské soutěže a byl ustanoven DSO Slavoj Hlučín, v roce 1959 pak TJ Hlučín. 1. září roku 1991 se fotbalový oddíl osamostatnil pod názvem FC Hlučín. Po dlouhých letech strávených v krajských soutěžích v roce 2002 klub postoupil do divize, o dva roky později do MSFL a v dalším roce do 2. ligy. Svou první sezonu v druhé nejvyšší soutěži odstartoval FC Hlučín v sezoně 2005/06 pod vedením Erica Cviertny. Po slušném úvodu se nicméně druholigovou příslušnost podařilo zachránit až v posledním kole výhrou nad Viktorií Žižkov, v konečném součtu se umístil nováček soutěže na slušném desátém místě. V sezoně 2006/07 započal FC Hlučín druhou sezonu v druhé lize a po podzimu mohl být spokojen, držel se v klidném středu druholigové tabulky. Avšak katastrofální jaro zapříčinilo, že se tým z Hlučina zachránil až v posledním kole výhrou nad Třincem a obsadil tak poslední sestupovou pozici. Od nové sezony 2007/08 se stal novým trenérem Petr Samec, který narozdíl od svého předchůdce slibuje ofenzivněji laděný tým.

Pozitivní působení je v tom, že mládež a dospělí se věnují pohybové aktivitě a netráví svůj volný čas seděním u televize a tím zlepšují a udržují si své zdraví. Také pro město Hlučín to znamená zvýraznění města jako druholigového týmu.

Negativum je, že často dochází k úrazům a to někdy dokonce až s trvalými následky.

3.3.4 Marius Pedersen – svoz odpadu

Marius Pedersen a.s. je přední dánskou společností, která se zabývá především moderními metodami nakládání se všemi druhy odpadů, výstavbou silnic a výstavbou sportovních zařízení, výstavbou a renovací speciálních povrchů na těchto objektech, a to nejen v Dánsku, ale i v dalších zemích Evropy. Firma Marius Pedersen a.s. byla založena v roce 1925 jako společnost pro výstavbu silnic panem Marius Pedersenem, který byl v té době jediným vlastníkem firmy a ta se do konce šedesátých let zabývala převážně touto činností.

Zajímavostí také je, že společnost vlastní několik patentů na technologie používané při realizaci silnic. Jedno z prvních osvědčení je i patent z roku 1935. V místním muzeu je umístěn jeden z prvních strojů na hutnění cest z roku 1935, který se dodnes dochoval.

Dnes jsou samozřejmě společností patentovány podstatně modernější technologie, které se používají v celém světě. Začátkem sedmdesátých let, když se v Dánsku začaly seriózně řešit otázky spojené s likvidací a využitím odpadů, byla Marius Pedersen a.s. mezi prvními společnostmi, které se touto problematikou začaly zabývat. Do náplně její činnosti patří všechny systémy nakládání s odpadem, a to především:

- výstavba a provozování zabezpečených a řízených skládek, včetně skládek s využitím bioplynu,
- sběr, svoz a doprava průmyslových i domovních odpadů,
- různé systémy separovaného sběru domovního odpadu včetně separovaného sběru nebezpečného odpadu z domácností, wet/dry systému,
- provozování skartačních systémů sběru, svozu a likvidace pro důvěrné dokumenty;
- výstavba a provozování zařízení pro kompostování "zelené frakce" odpadu,
- výkup, třídění a zpracování druhotných surovin,
- recyklace a znovuvyužití odpadů, včetně výstavby a provozování recyklačních závodů,
- systémy sběru, svozu a termické likvidace pro nemocniční odpad a další druhy nebezpečných odpadů,
- sanace starých ekologických zátěží,
- propracovaný počítačový systém evidence a sledování všech systémů nakládání s odpadem, jehož výstupy jsou cenným zdrojem informací nejen pro zákazníka, ale i pro firmu a především pro orgány státní správy a místních samospráv zabývajících se odpady,
- poradenská a konzultační činnost pro zákazníky,
- inženýrská a přípravná činnost spojená s přípravou a výstavbou těchto zařízení a systémů.

V polovině roku 2001 uzavřel Fond Marius Pedersen Dánsko s divizí odpadového hospodářství VIVENDI Environnement - ONYX holdingovou společnost Marius Pedersen / ONYX Holding a.s. Fond Marius Pedersen, jako vlastník stejnojmenné společnosti se rozhodl zajistit ekonomickou stabilitu a pokračování dynamického rozvoje společnosti pro budoucí léta právě vytvořením společnosti s ONYX. ONYX tímto potvrdil pozici vedoucí společnosti v oblasti nakládání s odpady v Evropě a poskytuje služby ve více než 40 zemích světa. To řadí toto holdingové uskupení na třetí příčku na světě. V České republice tento krok znamená pro Marius Pedersen /ONYX Holding a.s. klíčovou pozici na českém trhu s prakticky celoplošnou působností. V prosinci 2002 získala VIVENDI

Environnement nezávislost a díky důvěře významných investorů, akcionářů, samosprávných celků a průmyslových partnerů se výhradně koncentruje na poskytování služeb v oblasti vodohospodářství, odpadů, energetiky a přepravy osob. V dubnu 2003 přijala firma rovněž novou identitu v podobě nového jména - VEOLIA Environnement. Marius Pedersen a.s. navázala své první kontakty v tehdejším Československu počátkem roku 1990. Cílem bylo řešit moderním způsobem nakládání s odpady v podstatné části regionu východních Čech. Marius Pedersen a.s. nabídla své mnohaleté zkušenosti i finanční zdroje k tomu, aby se na tomto území započalo s tvorbou systému nakládání s odpady, který by splňoval náročná evropská kritéria. Během poměrně krátké doby se naše firma vypracovala na čelné místo v České republice mezi subjekty zabývajícími se nakládáním s odpady. Firemní filosofie spočívá v poskytování efektivních a kvalitních služeb v komunální a komerční sféře při maximálně šetrném přístupu k životnímu prostředí. Přitom také úzce spolupracujeme s orgány státní správy a samosprávy působícími v oblasti životního prostředí.

Nyní provozuje firma v ČR 13 řízených skládek odpadů s ročním objemem uložených odpadů téměř 700 tis. tun, dále zařízení na úpravu a zneškodnění nebezpečných odpadů, solidifikační linky, vlastní recyklační a třídící zařízení a zařízení pro biodegradaci materiálů kontaminovaných ropnými produkty. Skupina firem nyní zaměstnává přes 1000 kvalifikovaných pracovníků. Organizačně je společnost Marius Pedersen Group členěna na mateřskou společnost Marius Pedersen a.s. a 26 dceřiných společností. Skupina firem Marius Pedersen Group má pak téměř 40 provozoven po celé České republice. V současné době vstupuje firma Marius Pedersen Česká republika na trh v oblasti nakládání s odpady dvěma základními formami:

- formou společných podniků založených jak s municipálními partnery, tak s komerčními právníckými osobami;
- přímými aktivitami jako samostatná právnícká osoba.

Všechny tyto subjekty velice úzce spolupracují při řešení a zajišťování jednotlivých projektů v rámci celé skupiny firem Marius Pedersen Group. V rámci dalšího rozvoje svých aktivit je společnost Marius Pedersen a.s. připravena nabízet své služby prakticky ve všech regionech České republiky a současně dále zkvalitňovat a rozšiřovat rozsah nabízených služeb ve stávajících oblastech.

Firma působí hlavně pozitivně, protože sváží odpad z Města Hlučína a zališťuje tím pořádek a čistotu. Negativním působením by mohlo být to, že lidé i přestože jim město zališťuje takovéto služby, házejí odpad na místa, která pro to nejsou určena a vytváří

nelegální skládky odpadu. Dále také to, že odpad se musí někde vozit a skladovat na skládkách nebo do spaloven a to není pro životní prostředí zrovna to nejlepší a pro lidi, co bydlí kousek od toho také ne.

Závěr:

Mezi bezesporu největší a nejvlivnější aktéry rozvoje města Hlučína patří Sportovně rekreační areál, který má spíše pozitivní vliv na příjmy města a jeho zviditelnění mezi ostatními obyvateli nejen regionu samotného, ale i regionů dalších. Ti obzvláště v letních měsících mohou trávit svou dovolenou v autocampu a rekreovat se u Hlučínského jezera. Sportovní areál má ale také své negativní působení, především na v sousedství vybudovaný domov důchodců. Dalšími významnými aktéry jsou školy, například základní škola Hlučín Hornická, která se specializuje na výuku matematiky.

Z firem je nejúspěšnější Autocentrála Hlučín, která začínala své působení v Hlučíně a v dnešní době se už rozšířila i do Ostravy-Třebovic a Karviné-Fryštátu. Dalším významným zaměstnavatelem je Svoz odpadu Marius Pedersen, který se stará o to, aby ve městě byl pořádek a čistota. Jediné jeho negativní působení je v tom, že odpad se musí nadále uložit buď na skládku anebo spálit ve spalovnách a to má špatné důsledky na životní prostředí.

Mezi největší zaměstnavatele v Hlučíně patří také společnosti činné v sektoru služeb. Úplně největším zaměstnavatelem je město samotné, za kterým jsou již zmíněné Autocentrála Hlučín, a Marius Pedersen – svoz odpadu

Velice významné je působení radnice na rozvoj města Hlučína. V posledních letech došlo ve městě k mnoha změnám, jako je například dokončení celoplošné plynofikace města, včetně velkých kotelen, což samozřejmě výrazně přispělo k čistšímu ovzduší. Město vybudovalo čistírny odpadních vod, aby svými nečistotami nezatěžovalo životní prostředí. Zcela byl rekonstruován kulturní dům, rekonstrukce probíhá v hlučínském zámku, vyrostly hasičské zbrojnice v Hlučíně a Darkovičkách, budova C městského úřadu, sportoviště v Bobrovníkách, otevřen byl nový hřbitov Hlučín – Březiny. Znovu byla vysázena alej mezi Hlučínem a Malánkami, veřejný pořádek pomáhá hlídat kamerový systém. Dárkem k 750. narozeninám města jsou insignie, kompletně zrekonstruované náměstí a autobusové nádraží. To se podařilo financovat díky fondům evropské unie.

V budoucnu je možné, že Hlučín ještě nabude na svém významu, protože v posledních letech dochází k významnému ekonomickému rozvoji. Významná je i blízkost města Ostrava, která je vzdálená jen přibližně 11 kilometrů a lidé se budou moci chtít rekreovat nebo usadit ve městě Hlučín, který má ještě zachovalé životní prostředí, zajímavé kulturní památky a v současné době i nové ubytovací možnosti. Nové bytové prostory jsou v současnosti ve výstavbě.

Ze souhrnného hlediska, jsem zjistila, jak působí daní aktéři na město a jak se navzájem ovlivňují. Zjistila jsem, že působí většinou pozitivně, s mírnými negativními vlivy. Nadále jsem dospěla k závěru, že spolupráce města se soukromým sektorem je mizivá.

Seznam odborné literatury:

BARCZYK, Z., OCHOJSKI, A., *Entrepreneurship governance local and regional development*. Katowice: The Karol Adamiecki University of Economics, 2005. ISBN 83-7246-800-1.

HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2005. ISBN 80-248-0587-1.

HALÁSKOVÁ, M.. *Veřejná správa v České Republice a v zemích EU*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2006. ISBN 80-248-1266-5.

KOLVEKOVÁ, G., SUCHÁČEK, J. *Ke vzniku a rozvoji partnerství veřejného a soukromého sektoru*. *Ekonomie a management*, 2005, roč VIII, č. 3, s. 14 – 21. ISSN 1212-3609.

MALINOVSKÝ, J., SUCHÁČEK, J., *Velký anglicko-český slovník regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské unie*, Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Ekonomická fakulta, 2006. ISBN 80-248-117-0.

Profil města Hlučína – dokument města Hlučína, podklady z městského úřadu mi dané

2. Elektronické publikace

www.hlucin.cz – oficiální stránky města Hlučína

www.zshornicka.cz – stránky základní školy Hlučín Hornická

www.hlucin.com stránky Hlučína neoficiální

www.sra-hlucin.cz stránky sportovně rekreačního areálu Hlučín

www.drh.ic.cz stránky dětského ranče Hlučín

www.szmo.cz/pracoviste/darkov/darkframe.htm stránky opevnění Hlučín Darkovičky

www.fc-hlucin.cz/vstup.htm stránky fotbalového družstva Hlučín

www.autocentrala.cz Stránky autocentrály Hlučín

www.mariuspedersen.cz – stránky Marius pedersen, odpadové společnosti